

beantwoord door het ontwerpen van meetbare-werk-eenheden, doch bovendien door rekening te houden met de verscheidenheid en den toestand der machinale inrichting.

Door een nieuw systeem van prophylaktische machine-beproeving, met gebruikmaking van de door Prof. *Schlesinger* uitgewerkte beproevingsmethoden, voor werktuigmachines, verkrijgt hij door zijn „Punkte-Bewertungs-System” een uitdrukking (coëfficiënt) van den toestand der afzonderlijke machines.

Daar alle elementen der onkosten binnen vaste kostprijzen (Standard-costs) — dus ook de verloren tijd, zoowel die, welke van de machine, als die, welke van de arbeiders afhangt, door middel van welk bedrag weder de Machineausnutzungsfaktor moet worden verkregen — een normering behoeven, heeft referent ook deze normering, met gebruikmaking van den voren genoemden coëfficiënt uitgevoerd.

Daardoor wordt, nog afgezien van de aanpassing der verliezen aan den effectieven machinetoestand en van de vaststelling der kostprijzen, de mogelijkheid geboden niet slechts van een betrouwbaar bedrijfsplan, doch bovendien van een betrouwbaren grondslag voor de geheele staats-industrieplanning.

Alle bovengenoemde elementen vereenigd, maken de opstelling mogelijk van vergelijkbare kostprijzen (Standard-costs) voor verschillende bedrijven binnen bepaalde industrieën.

Aan dit referaat is een tweede toegevoegd, eveneens van de hand van genoemden Obering. *K. P. Gligorin* over „Unkosten-Senkung durch Unkosten-Rücklassung”.

Er wordt op gewezen, dat het onvoldoende is naar verlaging van de van „buiten” komende onkosten, zooals vracht (spoor- en zeetransport), porti, telegram- en telefoonkosten, allerlei belastingen, alsook in- en uitvoerrechten, te trachten, een punt, dat in dezen tijd algemeen onderwerp van verhandeling tusschen de Staten is. Indien al hierover tusschen de Staten overeenkomsten tot stand komen, zijn deze toch niet geschikt om invloed uit te oefenen op, of rekening te houden met, een veel belangrijker factor, namelijk de interne bedrijfsleiding.

Zeer veel meer meent de schrijver kan tot bevordering van de arbeidsmoraliteit in het bedrijf worden gedaan, door de onkosten te verdeelen over de afdelingen, die de onkosten inderdaad veroorzaken. Zijn er bijv. speciale kosten gemaakt in afdeling A., veroorzaakt door een onderbreking in afdeling B., dan moeten deze kosten in A. worden geboekt ten laste van B. Hierdoor wordt een bedrijfsbarometer verkregen, die onder den titel: „door andere afdelingen veroorzaakte schaden”, onnauwkeurigen of verkeerden arbeid in de verschillende afdelingen aanteekeent.

Deze methode der onkostenverlaging door onkostenoverboeking heeft in de praktijk reeds geleid tot een belangrijke vermindering der kosten.

(Wordt vervolgd)

C. V.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Redactie: **Mej. Dr. R. PHILIPS** en **Drs. G. L. GROENEVELD** voor bedrijfseconomie en **J. P. DE HAAN** en **J. C. SPANGENBERG** voor accountancy

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Accountants als wegbereiders voor de efficiency bij het Ned. Indische Gouvernement

Dulk, J. J. de n — Het verplaatsen van de contrôle-werkzaamheden

van den Gouv. Acc. Dienst naar de Rekenkamer wordt besproken. O.m. naar aanleiding van het volgende:

Een vertegenwoordiger van de Regeering heeft in den Volksraad verklaard, dat de accountant voor hoogere functies ongeschikt wordt geacht, daar een accountant nooit meer is dan een hulpkracht. Ook de onwetendheid van genoemde functionarissen terzake van de plaats van den accountant in het particuliere bedrijfsleven, wordt besproken.
A II 1 *Accountancy Juli/Aug. 1932*

Directors, auditors and valuations

Redactie. — Naar aanleiding van de meening van Sir Mark Webster Jenkinson, dat elke N.V. een z.g. financieele-commissaris in haar college van commissarissen moet hebben, die, als aanvulling aan de balans, aan de aandeelhouders verslag uitbrengt over de waardeering van de roerende en onroerende goederen, de financieele positie van dochterondernemingen, enz., o.m. ook om de accountants dan niet met deze taak te behoeven te belasten, wordt over deze aangelegenheid een beschouwing gegeven.
A II 1 *The Accountant 2 Juli 1932*

Recommends appointment of corporation auditors

Redactie. — Opgenomen is de tekst van de resolutie aangenomen door „the Chamber of Commerce of the State of New-York”, waarbij de wenschelijkheid wordt uitgedrukt, dat alle Maatschappijen, behalve dan die overheidsbedrijven, die al onder staatscontrole staan, er naar moeten streven, dat overal aandeelhouders een „independent certified public accountant” benoemen. Hierbij wordt o.m. het volgende opgemerkt:

„Recent experiences in several directions show the need of better and more independent auditors. In order that full effect be given to the proposed change it would, of course be necessary to have the auditor's complete report available for inspection by shareholders. It is believed that the consequence would be a larger attendance of stockholders at annual meetings and a deeper interest in a corporation's affairs.”
A II 1 *The American Accountant Juli 1932*

De accountants als wegbereiders voor de efficiency bij het Nederlandsch-Indische Gouvernement

Redactie. — Naar aanleiding van de artikelen in de April en Juli/Aug. nrs. van „Accountancy” geeft de redactie een uitvoerige beschouwing over bovenstaand onderwerp. Aan het slot wordt het volgende opgemerkt: „De Directeur van Financiën zegt:” „En ik zou hier een kleine analogie willen trekken met het particuliere bedrijfsleven. Ook daar ziet men de accountants niet in de directies zitten en niet in den Raad van Commissarissen, maar den accountant ziet men als een zeer gewaarde hulpkracht, maar die hulpkracht is en ook hulpkracht blijft.”

Wanneer er een analogie is, die fout is, dan is het wel deze. Niet, dat wij ons gekrenkt gevoelen door het woord hulpkracht. Als bedrijfshuishoudkundigen weten we, dat wij alle radertjes zijn in het groote proces der productie en gevoelen wij ons in het gezelschap van doctoren, advocaten, notarissen enz. zeer goed op onze plaats, doch waartegen wij willen opponeeren is, dat deze analogie in de praktijk juist zou zijn.

Qualitate qua kan de accountant eener N.V. niet tegelijkertijd als directeur of commissaris dier N.V. optreden, daar dit een functievermenging zou zijn, die ongeoorloofd is en dan ook in de reglementen der accountantsverenigingen verboden wordt.

Doch daarentegen ziet men zeer veel accountants als commissaris optreden. Wanneer in Nederland een enquête daaromtrent werd ingesteld, zou men als resultaat zien, dat in verhouding van het betrekkelijk kleine aantal accountants een groot aantal commissarisplaatsen door hen bezet wordt.”
A II 1 *Accountancy September 1932*

Wettelijke regeling van het accountantswezen in Hongarije

Beyderwellen, W. — Beschreven wordt de regeling van het accountantswezen in Hongarije
A II 4

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Sept. 1932

III. LEER VAN DE INRICHTING

De Campos boekhoudmachine

Hageman, C. — Uitvoerig wordt bovenstaande nieuwe boekhoudmachine besproken.
A III 3

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Sept. 1932

Rationalization in offices

Curtis, C. R. — Beschreven wordt de toepassing van de ponskaart ook voor kleinere zaken.
A III 3

The Accountant 27 Aug. 1932

Municipal records and reports

Kelly, L. G. — Eenige beschouwingen worden gegeven over de verantwoording van de ontvangsten en uitgaven van gemeente-gelden.
A III 3

The American Accountant Juli 1932

De gesynchroniseerde loonkaart

Santen, H. van — Het kenmerk van deze kaart is, dat als begin- en eindtijden eener bewerking zijn uitgeponst, het netto-loonbedrag direct kan worden afgelezen met automatische verrekening van schaft-tijden.
A III 3

De Bedrijfseconoom Sept. 1932

IV. LEER VAN DE CONTROLE

De evolutie der accountantstaak

Nijst, J. J. M. H. — Schr. bespreekt het prae-advies van Hamersveld (2e accountantsdag) en de beschouwingen van Prof. Limperg (Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde).
A IV 2

De Bedrijfseconoom Sept. 1932

The independence of auditors

Redactie. — In verband met de aanvulling van „Company Law” ten aanzien van de plichten van accountants, wordt bovenstaand onderwerp besproken.

Geconstateerd wordt, dat de gestandaardiseerde accountantsverklaring meer en meer wordt achterwege gelaten en men meer persoonlijke meeningen aantreft. O.m. wordt het volgende opgemerkt:

„Instead of the stereotyped certificate which had come to be almost meaningless it is now by no means unusual to see a number of qualifications, and in one notable case amongst those referred to, the qualification was such as to invite an expression of opposite opinion in the directors' report. This is a welcome indication of a more conscientious attitude on the part of auditors with regard to their duties towards shareholders, and of greater independence in their relations with directors.”

A IV 2

The Accountant 13 Aug. 1932

Amalgamations

Woolmer, H. C. — Zeer uitvoerig wordt beschreven al datgene, waaraan de accountant heeft te denken en al datgene, dat hij heeft te doen, indien hij de mogelijkheden van een fusie heeft te onderzoeken.
A IV 3

The Accountant 20 Aug. 1932

B. BEDRIJFSHUISSHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISSHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Waardeering van beleggingen op de wetenschappelijke balans van een pensioenfonds

Ebbenhorst Tengbergen, Dr. C. van — Schr. leidt af, bij welke waardeering men bij verschillende hoogte van rentevoet aan den veiligen kant blijft.

B a IV 2e

Het Verzekerings-Archief Nr. 2 1932

Goodwill

Caldwell, M. — Eenige beschouwingen over dit onderwerp worden gegeven.

B a IV 8

The Accountant 13 Aug. 1932

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De wet der verminderende meeropbrengsten ten opzichte van het kapitaal

Genechten, R. van — Er zijn twee soorten van technische verbeteringen: a. uitvindingen die er toe leiden dat de arbeid, hetzij langs kortere, hetzij langs langere omwegen wordt aangewend met grootere resultaten b. uitvindingen die bestaan in het beter beheerschen van de natuurkracht, zij gaan gepaard met een verlenging van den omweg en leveren slechts een reeks van verminderende meer-

opbrengsten, die echter door een sprong naar boven kunnen worden afgewisseld.

B a VI 1

De Economist Juli/Aug. 1932

De rationalisatie en de vraag

Woestijne, W. J. van de — Stelt men de vraag, of en hoever de prijsdaling door rationalisatie kan optreden, dan is de kostencurve zooals deze door den ondernemer wordt omgebogen, de alles beslissende factor. De analyse van de factoren die op de kostencurve kunnen inwerken, is een vraagstuk van technisch-bedrijfs-economischen aard.

Er is gebrek aan rationalisatie in het distributie-proces. Toch zal de rationalisatie niet daarvoor halt houden.

B a VI 13

De Economist April 1932

Accountants als wegbereiders voor de efficiency bij het Nederl.-Indische Gouvernement

Dulk, J. J. den — Het verplaatsen van de controle-werkzaamheden van den Gouv. Acc. Dienst naar de Rekenkamer wordt besproken. O.m. naar aanleiding van het volgende:

Een vertegenwoordiger van de Regeering heeft in den Volksraad verklaard, dat de accountant voor hogere functies ongeschikt wordt geacht, daar een accountant nooit meer is dan een hulpkracht. Ook de onwetendheid van genoemde functionarissen terzake van de plaats van den accountant in het particuliere bedrijfsleven, wordt besproken.

B a VI 17

Accountancy Juli/Aug. 1932

Directors, auditors and valuations

Redactie. — Naar aanleiding van de meening van Sir Mark Webster Jenkinson, dat elke N.V. een z.g. financieele-commissaris in haar college van commissarissen moet hebben, die, als aanvulling aan de balans, aan de aandeelhouders verslag uitbrengt over de waardeering van de roerende en onroerende goederen, de financieele positie van dochterondernemingen, enz., o.m. ook om de accountants dan niet met deze taak te behoeven te belasten, wordt over deze aangelegenheid een beschouwing gegeven.

B a VI 17

The Accountant 2 Juli 1932

Recommends appointment of corporation auditors

Redactie. — Opgenomen is de tekst van de resolutie aangenomen door „the Chamber of Commerce of the State of New-York”, waarbij de wenschelijkheid wordt uitgedrukt, dat alle Maatschappijen, behalve dan die overheidsbedrijven, die al onder staatscontrole staan, er naar moeten streven, dat overal aandeelhouders een „independent certified public accountant” benoemen. Hierbij wordt o.m. het volgende opgemerkt:

„Recent experiences in several directions show the need of better and more independent auditors. In order that full effect be given to the proposed change it would, of course be necessary to have the auditor's complete report available for inspection by shareholders. It is believed that the consequence would be a larger attendance of stockholders at annual meetings and a deeper interest in a corporation's affairs.”

B a VI 17

The American Accountant Juli 1932

De accountant als wegbereiders voor de efficiency bij het Nederl.-Indische Gouvernement

Redactie. — Naar aanleiding van de artikelen in de April en Juli/Aug. nrs. van „Accountancy” geeft de redactie een uitvoerige beschouwing over bovenstaand onderwerp. Aan het slot wordt het volgende opgemerkt: „De Directeur van Financiën zegt:” „En ik zou hier een kleine analogie willen trekken met het particuliere bedrijfsleven. Ook daar ziet men de accountants niet in de directies zitten en niet in den Raad van Commissarissen, maar den accountant ziet men als een zeer gewaarde hulpkracht, maar die hulpkracht is en ook hulpkracht blijft.”

Wanneer er een analogie is, die fout is, dan is het wel deze.

Niet, dat wij ons gekrenkt gevoelen door het woord hulpkracht. Als bedrijfshuishoudkundigen weten we, dat wij alle radertjes zijn in het groote proces der productie en gevoelen wij ons in het gezelschap van doctoren, advocaten, notarissen enz. zeer goed op onze plaats, doch waartegen wij willen opponeeren is, dat deze analogie in de praktijk juist zou zijn.

Qualitate qua kan de accountant eener N.V. niet tegelijkertijd als directeur of commissaris dier N.V. optreden, daar dit een functievermenging zou zijn, die ongeoorloofd is en dan ook in de reglementen der accountantsverenigingen verboden wordt.

Doch daarentegen ziet men zeer veel accountants als commissaris optreden. Wanneer in Nederland een enquête daaromtrent werd inge-

steld, zou men als resultaat zien, dat in verhouding van het betrekkelijk kleine aantal accountants een groot aantal commissarisplaatsen door hen bezet wordt.”

B a VI 17 *Accountancy Sept. 1932*

De bedrijfsbegroting in een plan-economie

Janssens, C. H. A. J. — Schr. onderzoekt 1. het wezen en de mogelijkheid van de bedrijfsbegroting. 2. de beteekenis der bedrijfsbegroting van bedrijfseconomisch en economisch standpunt in haar rol als rationaliseermiddel. 3. het wezen en de mogelijkheid eener plan-economie. 4. het karakter der bedrijfsbegroting in een plan-economie (sociaal verantwoordingsstuk).

B a VI 18 *De Bedrijfseconoom Sept. 1932*

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Veiligheid en hygiëne in het bedrijf

Munnik, H. J. van der — Schr. geeft een beschrijving van de middelen, waarmede het bestaansdoel van het Veiligheidsmuseum bekend gemaakt wordt en van de werking en inrichting van dit instituut.

B a VII 8 *De Nederl. Mercur 8 Sept. 1932*

Op welke wijze kan in tijden van groote werkloosheid het doelmatigst worden bevorderd, dat de door werkloosheid getroffen, in het bijzonder de jeugdige werklozen, hun geschiktheid om aan het bedrijfsleven deel te nemen, behouden, resp. vergrooten? Welke taak rust daarbij op de organen der arbeidsbemiddeling?

Publicatie van de prae-adviezen van C. van der Lende, ir. J. H. Müller, Prof. dr. G. A. van Poelje, J. E. van Riet, J. Schipper en J. Veldman over bovenvermeld onderwerp.

B a VII 10 *Tijdschrift van den Nederl. Werkloosheidsraad Juni 1932*

Concept eener wettelijke regeling ter voorkoming van werkloosheid

Nobel, ir. C. — Publicatie van een concept eener wettelijke regeling ter voorkoming van werkloosheid, met toelichtingen.

B a VII 10 *Tijdschrift van den Ned. Werkloosheidsraad Maart 1932*

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

V. INDUSTRIE

Enkele beschouwingen omtrent de bedrijven van het Gouvernement van Nederl. O.-Indië

Buning, J. J. — Nadat een algemeene beschouwing is gegeven, wordt behandeld: 1. het verband tusschen de algemeene- en de bedrijfsbegroting. 2. de geldvoorziening.

B b V 1 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde September 1932*

Veiligheid en hygiëne in het bedrijf

Munnik, H. J. van der — Schr. geeft een beschrijving van de middelen, waarmede het bestaansdoel van het Veiligheidsmuseum bekend gemaakt wordt en van de werking en inrichting van dit museum.

B b V 1 *De Nederl. Mercur 8 Sept. 1932*

De crisis en de verschuivingen van de productieplaatsen

Bölger, ir. B. — Schr. wijst op de mogelijkheid van blijvende productieverhuizingen ten nadeele van Nederland en op de beteekenis van de bestrijding daarvan.

B b V 1 *Tijdschrift van den Nederl. Werkloosheidsraad April 1932*

VII. TRANSPORT EN ANDERE DIENSTVERLEENING

Saneeringsplannen in de internationale scheepvaart

Scheffer, Mr. H. E. — Schr. bespreekt de verschillende plannen om het scheepvaartbedrijf te saneeren en de mogelijkheden tot verwezenlijking daarvan.

B b VII 4 *Econ. Statistische Berichten 21 Sept 1932*

De saneeringsplannen voor Rijn- en binnenvaart

Kasteel, C. A. M. C. van — Een korte bespreking van het 12-tal plannen, dat aan de hand is gedaan om de Rijn- en binnenvaart te saneeren.

B b VII 4 *In- en Uitvoer 17 Oct. 1932*

De ontwikkeling van de Rijnvaart op België

Lichtenauer, dr. W. F. — De interpretatie van de statistische gegevens van het Rijnvaartverkeer doet zien, dat het Belgische Rijnvaartverkeer met achteruit gaat in verhouding tot het totale Rijnvaartverkeer. Het statistisch argument om een Moerdijk-kanaal op te eischen, ontbreekt dus.

B b VII 4 *Econ. Statistische Berichten 21 Sept. 1932*

IX. VERZEKERING

Waardeering van beleggingen op de wetenschappelijke balans van een pensioenfonds

Ebbenhorst Tengenbergen, dr. C. van — Schr. leidt af, bij welke waardeering men bij verschillende hoogte van rentevoet aan den veiligen kant blijft.

B b IX 2 *Het Verzekerings-Archief Nr. 2 1932*

Ziekteverzekeringsstatistiek

Schröder, J. C. — Aan schr.'s stellingen is het volgende ontleend: Een statistiek van de uitkomsten der ziektegeldverzekering is in wezen verschillend van een ziektestatistiek, doch kan voor laatstgenoemde belangrijke bouwstoffen leveren. Voor een goed beheer der ziektegeldverzekering is een ziekteverzekeringsstatistiek onontbeerlijk. Zulk een statistiek heeft echter slechts dan waarde voor het bedrijf, indien zij naast gegevens betreffende de ziektegevallen ook gegevens bevat betreffende alle verzekerden (groepeering naar leeftijd, geslacht, burgerlijken staat, enz.). Sedert 1 Maart 1930 (datum inwerkingtreden Ziekwet) is in Nederland de inrichting eener algemeene en uniforme ziekteverzekeringsstatistiek een dringende eisch.

B b IX 6 *Het Verzekerings-Archief Nr. 1 1932*

De automobiëlverzekering

Drukker, N. — De automobiëlverzekering is van jongen datum; voor 1920 was zij als regel nog winstgevend, daarna werd het risico steeds ongunstiger. Verbetering voor assuradeuren is noodzakelijk (maatregelen van assuradeuren, officieele maatregelen ter bevordering van veilig verkeer).

B b IX 6 *Het Verzekerings-Archief Nr. 2 1932*

BOEKEN-REPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Kamprath, Ernst. Der Weg zur Bilanzsicherheit in acht Lehrbriefen. Leipzig, 1932

Bavant, Raoul. Mémorial du comptable public. Paris, 1932.

Bigg, Walter W. Cost accounts London, 1932.

Meiners, Ernst. Organisation des Rechnungswesens in einem industriellen Unternehmen mit Hütten- und Zechenbetrieb. Düsseldorf, 1932.

Wheldon, Harold J. Cost accounting and costing methods. London, 1932.

Wight, L. A. The fundamentals of process cost accounting. London 1932.

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

I. ALGEMEEN

Blumberg, Erward G. Am Krankenbett der Wirtschaft. Weimar, 1932.

Gruntzel, Josef. Das Wesen der Wirtschaftsordnung. Berlin, 1932.

Mackay, R. J. (Editor). Business and science. London, 1932.

II. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE ALS WETENSCHAP

Mellerowicz, Konr. Allgemeine Betriebswirtschaftslehre. Berlin, 1932.

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Königshofer, Jonas. Das Problem der Bilanzwahrheit und die deutsche Bilanzliteratur. Frankfurt a. M., 1932.

Lange, Oskar. Die Preisdispersion als Mittel zur statistischen Messung, wirtschaftlicher Gleichgewichtsstörungen. Leipzig, 1932.